

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1885. évi folyamára.

A „Székelyföld“ ezimű közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben el fogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavart ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelytt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legezélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Az életpályák.

IV.

Mult évi folyamunkban szólván a férfiak életpályájáról, illő és méltó, hogy megemlékezzünk a nőkéiről is.

Nem akarunk ugyan a nő-emancipációra vonatkozó elágazó véleményekre behatóan reflectálni; azonban nem tehetjük, hogy a nőnevelés elhanyagolására és annak ferdeségeire legalább egy futó pillantást ne vessünk.

A mai korban — el kell ismernünk — mindenkinek oly fokra kell emelkednie, melyen önerejéből megélni a társadalomban bizonyos tekintélyt kivívni képes legyen. Azonban még ily szempontból sem fogadhatnók el a nő-emancipációt korlátlan értelemben. S úgy hisszük, hogy ezt maguk a nők sem kívánák, mert — bármikép vegyük is a dolgot — a nőknek hivatásukon kívül esnék pl. a képviselőválasztási jog; hivatásukon kívül esnének továbbá a magas hivatalok, melyeket ez esetben be kellene tölteniök.

Mindamellett tagadhatlan, hogy mi férfiak sok tekintetben belementünk a női munkakörbe, a nőket különböző — nekik a természet által kijelölt — munkakörökről leszorítottuk. Múltányos dolog tehát, és jogosan kívánható, hogy ezen munkakörök betöltésére a nőknek tért engedjünk, mert csak így állhat fenn a kölcsönösség.

Mivel foglalkoztak eddigelé leginkább a nők? Az ollóval. Ez vala egyike azon csekély számú eszközöknek, melyekhez a nőnem jogát még a férfiak is elismerték. Azonban az idő változott s e tekintetben is változások történtek. A férfienem terjeszkedik, teremt és hódít minden téren, hogy magának megélhetési módot biztosíthasson. Az ollót férfiak ragadják kezükbe, varrógépekkel halmozák el a civilizált világterészeket s versenyre kelnek a nőekkel.

Szóval, a társadalom oly szűk térre szorítja a nők munkakörét, hogy azok

maholnap meg sem élhetnek a nélkül, hogy másra ne szoruljanak, illetőleg más munkakört igénybe ne vegyenek. Ugy ez, mint a férfiak terjeszkedése rendjén van, mert — mint fennebb is mondók — mindenkinek azon kell igyekeznie a mai világban, hogy önerején megélhessen.

Tehát, habár nem is akarjuk, hogy a nőkből tábornokok, miniszterek, avagy ítélő bírák legyenek, mégis ohajtánók, hogy a nők ne szoríttassanak le azon munkakörökről, a melyeknek betöltésére a női erő is elég, s melyeknek betöltése nem ellenkezik a nőnek a családdal szemben levő magasztos feladatával.

Nemde sajátos eszme az, midőn némelyek azt mondják, hogy a nőknek nincs joga a kenyérkeresethez, s miután „legszebb a nő a tűzhely körül“, ennél fogva egyebütt mindenütt rut, még ha azért is van másutt, hogy az a tűzhely fennállhasson?

Ez a legrutább tantétel, melyet valaha emberi önzés és gőg felállított. Mert azt kétségbe csak nem vonhatja senki, hogy a nő is ember; s ha ezt kétségbe nem vonja, úgy be kell ismernie azt is, hogy a nőnek is vannak czéljai s lsten nem a mások mulattatására teremtetten.

Az igaz, hogy a nő rendeltetése első sorban a családi tűzhely körüli teendőket végezni, a gyermekeket, míg azok védszárnyai alatt vannak, gondos nevelésben részesíteni s a háztartást és konyha-kertészetet szakavatottan vezetni. De mikép készítjük elő mindezekre a nőket

maholnap meg sem élhetnek a nélkül, hogy másra ne szoruljanak, illetőleg más munkakört igénybe ne vegyenek. Ugy ez, mint a férfiak terjeszkedése rendjén van, mert — mint fennebb is mondók — mindenkinek azon kell igyekeznie a mai világban, hogy önerején megélhessen.

Tehát, habár nem is akarjuk, hogy a nőkből tábornokok, miniszterek, avagy ítélő bírák legyenek, mégis ohajtánók, hogy a nők ne szoríttassanak le azon munkakörökről, a melyeknek betöltésére a női erő is elég, s melyeknek betöltése nem ellenkezik a nőnek a családdal szemben levő magasztos feladatával.

Nemde sajátos eszme az, midőn némelyek azt mondják, hogy a nőknek nincs joga a kenyérkeresethez, s miután „legszebb a nő a tűzhely körül“, ennél fogva egyebütt mindenütt rut, még ha azért is van másutt, hogy az a tűzhely fennállhasson?

Ez a legrutább tantétel, melyet valaha emberi önzés és gőg felállított. Mert azt kétségbe csak nem vonhatja senki, hogy a nő is ember; s ha ezt kétségbe nem vonja, úgy be kell ismernie azt is, hogy a nőnek is vannak czéljai s lsten nem a mások mulattatására teremtetten.

Az igaz, hogy a nő rendeltetése első sorban a családi tűzhely körüli teendőket végezni, a gyermekeket, míg azok védszárnyai alatt vannak, gondos nevelésben részesíteni s a háztartást és konyha-kertészetet szakavatottan vezetni. De mikép készítjük elő mindezekre a nőket

A képviselőház hétfőn kezdte meg a kereskedelmi minisztérium költségvetésének tárgyalását. A szónokok egész hosszu sora beszélt ugy ellene, mint ellene, s ebből maglatszott a ház tagjainak érdeklődése e fontos tárgy iránt. A szónokok között az első Horváth Gyula volt, ki az elegendő tőke hiányá-

B.

A „Székelyföld“ tárczája.

Oh ne hidd...

Oh, ne hidd, hogy muló ábránd,
Képződés volt csupán,
A mit érzél egykor, élted
Rózsafelhős hajnalán;
Oh ne hidd, hogy elfeledni,
Eltemetni könnyű lesz
Minden régi vágyat, álmot,
Mit előled
Most az élet
Csábos fénye elfedez...

Oh, ne hidd, hogy véghetetlen,
Mind való e csillogás,
Melyben élsz most, majd belátod;
Hazug látszat, semmi más,
Mely, ha sorsod legyen egyet,
Szerte foszlik, — tűnve lesz,
S pusztá helyén emlékjelül
Nem marad más:
Egy csalódás,
Mint sötétlő, bus kereszt...

S oh, majd akkor összetörve,
A megbánás könnyivel,
Megölt első szerelmednek
Emlékeit hozod el,
Leborulsz a magad ásta

Rideg, sötét sir felett,
S azt a sok szép gyermek-álmot,
Megesalt hitet,
E bus, hideg
Kereszt alá temeted...!

Gödri Ferencz.

A világvándorok.

(VI-ik séta a világok kertjében).

(Folytatás.)

Ugyanazon fekete halál 1356-ban ismét megjelent s öt évig még kegyetlenebbül pusztított, mint első ízben. Olaszországban a lakosságot megtizedelte, Petrarca Lauráját is elragadva. Avignonban 17,000 ember halt bele, ezek közt 5 bíbornok és 100 püspök, kik az akkor tartott egyházi zsinatra oda gyülekeztek vala; ezek is ép úgy, mint a többi halottak, melyeket az ablakon az utcára kihánytak, temetetlenül maradtak. Üstökösöknek azonban ebben az időben nyomára nem akadtak.

Harmadszor 1367-ben tört ki a pusztító ragály, a mikor a jánosztáncz alakját véve fel, újból hét álló évig dühöngött; azóta, ámbár szelidebb formában, vidatáncz név alatt, napjainkig fennmaradt. Az e betegségben szenvedők tánczoltak és örjöngtek, míg nem tajtékozva élettelenül a földre estek, a

hol a halott magasra dagadt alteste szétpattant. Az ily hosszu idő óta tartó rendkívüli halálozás miatt az egész emberi nem végpusztulásától remegtek. A krónikák említést valamely nagyobb üstökösről ezen hét évben sem tesznek, kivéve az 1375-kről, mely a ragály után egy év múlva jelent meg.

Most már az üstökösöktől nyugodtan alszunk, nem fél többé tőlök senki, mióta tudva van, hogy azok mindnyájan az általános nehézkedés törvényeinek hódoló, a végtelen téreken keresztül-kasul száguldó nagy világtestek, s nevezetesen mióta tudjuk, hogy az egyik vagy másikkal való közvetlen összetalálkozás esetén sem lenne semmi bajunk. 1770-ben egy nagy üstökös, melynek térfogata a földünket 512-szer felülmúlta, oly közel jött hozzánk, hogy távol-sága csak 300,000 mfre rugott; ha tömege egyenlő lett volna a Venuséval, egy az 1770-ik évben 4 órával kellett volna meghosszabbodnia, de még egy másodpercnyi meghosszabbulás sem észleltetett. Az 1776-diki üstökös Jupiter holdjai között haladt el, ezeknek legkisebb megzavarása nélkül, ellenben Jupiter hatása annak csekély tömegére oly nagy volt, hogy azt pályájából teljesen kizökkentette és egy ujba sodorta, melyet most 20 év alatt fut be. 1819. június

6-kán a föld egy üstökös farkán ment keresztül és se időjárásban, se egyébben semmi változást nem okozott. Az anyag, a miből állanak, oly laza, hogy még a minden képzeletet felülhaladó finomságu világ-esther is képes őket hátráltatni utjaikban. Magvaikat gyöngén világító köd veszi körül, minek a neve coma (haj, üstök). Ugy a mag, mint a coma annyira átlátszó, hogy az állócsillagok sugarai, rajtuk keresztül-jövet, észrevehetés alá eső törést legkisebb mértékben sem szenvednek. Bessel a Halley, Struve pedig a Biela nevű üstökös mögött, központjaiktól csek néhány másodpercnyire, állócsillagokat láttak, fényüknek észrevehető gyengülése nélkül, midőn egyszersmind szoros mérések és számításokból kitűnt, hogy ama csillagok helyzetében legparányibb oly változás, mi fénytörésnek lett volna betudható, elő nem fordult. Mint Babinet állítja, az üstökösök tömegén keresztül 10 és 11 nagyságu, s még kisebb csillagok is átvillognak legkisebb fény- vagy színvesztés nélkül. És a világok kertjének ezen pillangói, az ég ezen nullái, az embereket még is évezredek át ijesztették!

Ezen semmiség mindazonáltal, igen természetesen, csupán viszonylagos értelemben vehető, ha t. i. fajsúlyuk a szilárd testű

ból eredő bajok orvoslására hitelszövetkezetek felállítását ajánlotta s a költségvetést elfogadta. Károlyi Sándor gróf szerint is a hitelszövetkezetek eszméje volna az, mely gyökeresen meggyógyíthatná a bajokat, nem egyszerre, hanem lassu átalakulás folytán. A kormány javaslatát nem fogadta el. Utána Ullmann Sándor szólalt fel. A kormánypárt ez új tagja az agrár-mozgalom ellen érvelt, melyet különösen a mostani viszonyok közt nem tart célirányosnak és időszerűnek. Enyedi Lukács a függetlenségi és 48-as párt nevében Horváth Gyulával polemizált s kritizálta a közgazdasági politikát, melyet nemzeti alapon kíván fektetni. Simonyi Iván azt indítványozta, hogy küldjön ki a ház egy bizottságot az agrár politika főirányelveinek tanulmányozására. Ezután Lipthay Pál szólalt fel a kormány javaslatára. Végül Széchenyi Pál gr. miniszter fejtette ki álláspontját az agrárizmussal szemben s megjegyzéseket tett Károlyi Sándor grófnak a kormánypártból való kilépésére. — Kedden Keglevich István nyitotta meg a vitát, ki hosszú beszédében az ellenzéki szónokok modorát támadta meg, s ezzel Ugry Gábor és Herman Ottó személyes felszólalásra provokálta. Ezután felszólaltak még: Szentkirályi Árpád a javaslat ellen, Bauszner Guidó mellette. Előbbinak beszédére Széchenyi Pál gr. tett megjegyzéseket. Végül Rác Géza beszélt antiszemita irányban, élesen kikelvén Wahrmann Mór, a szönyegen forgó költségvetés előadója ellen, ki nagy zaj közt felelt Rác Gézának támadására. — A szerdai ülésen első sorban a vízjogról szóló törvényjavaslat tárgyalására választott meg a bizottság. A költségvetéshez elsőnek Visi Imre szólalt fel, helyeselve a kormány közgazdasági politikáját. Beszéde a jobboldalon tetszéssel fogadtatott. Almásy Sándor a közgazdasági bajokért a kormányt kárhoztatta. Busbach Péter azt fejtette, hogy az agrár politika egyik sarkalatos pontja az iparpolitika. Herman Ottó a közgazdasági miniszteriumot s az abban uralkodó irányt támadta meg. Szerinte hazánk csak úgy bontható ki sanyaru viszonyaiból, ha felszabadítjuk Ausztria nyomása alól. Apponyi Albert gr. hosszú beszédében tett észrevételeket Herman és Visi beszédeire s a baloldal helyeslése között fejtette felfogását az önálló vámterületre nézve. Az ülés végén Ugry Gábor interpellációt intézett az őfelsége személye körüli miniszterhez a miatt, hogy a Budán tartott ünnepségeknél nem a magyar királyi udvarmester, hanem Hohenlohe császári királyi udvarmester végzi az udvarmesteri teendőket. Az illető miniszter nem volt jelen. Az interpelláció közölni fog vele.

bolygókéival egybeazonosították; tömeggel ők is bírnak, csak aránylag hasonlíthatatlanul csekélyebbel, mint ezek, különben a nap vonzereje hatástalan lenne rájuk. A már említett 1680-ki üstökös az ő apheliumában (naptavól) 3000 millió mrtf-re távozik el a naptól, s ekkor másodpercenként csak 12 lábat halad (tízszere kevesebbet, mint például egy légy veszély pillanatában) s ezer évek múlva mégis visszatér a naphoz, a hol azután ennek közelében 53 mfdet halad másodpercenként, azaz 12-szer többet, mint földünk. Csakis ily sebesség mellett győzhette le a hajító (centrifugal) erő, a központi vonzó (centripetal) erőt, a csupán 30,000 mfdet tevő közelben, a melyben akkor ezen üstökös a naphoz állott; e nélkül mulhatatlanul ez utóbbiba zuhanat volna le.

Halley, Newton kortársa és barátja, volt azon csillagász, ki az 1682-ki üstökösnek ismétli megjelenését az 1758-ik év végére, vagy az 1759-ik kezdetére név batorsággal előre hirdette, a mi szerencsésen be is következett, a mennyiben 1758. végén már látható volt és 1759. február havában napközeli elért; ezért elismerésül Halley üstökösének neveztetett el. Elliptikus pályája, melyet nem egészen 76 év alatt jár be, oly keskeny, hogy legnagyobb távolsága idejében még egyszer oly messze áll a naptól, mint Uranus bolygó (circa 770 millió mfd).

Az iskolai takarékpénztárak.

Szentkatolna, 1884. jan. 9.

En mindig szeretném a tehetetleneket tehetősekké, a gyengéket erősekké, a szegényeket gazdagokká átváltoztatni stb. Mert csak úgy lesz erős és hatalmas valamely nemzet, ha az említett gyengeségei minden tekintetben legyőzöttek. Rövid értekezésem tárgyául épen azt vettem fel, hogyan lehetne nekünk tanítóknak a szülőkkel karöltve oda hatni, hogy nemzetünket minél jobb sorsba vezessük. Hisz előbb-utóbb azon meggyőződésre jutunk, hogy magunk vagyunk okai gyenge anyagi helyzetünknek, mert könnyelműen gondolkozunk, t. i. nem vagyunk elég takarékosak. Pedig azt is tudjuk, hogy ezután sem lehet jobb jövőt várnunk, ha nem segítünk magunkon. Hisz a közmondás is azt tartja: „Segíts magadon s az Isten is megsegít.” Segíthetünk pedig saját magunk és nemzetünk helyzetén úgy, ha takarékosabbak leszünk s ebben a tekintetben különösen mi tanítók elől járunk a jó példával.

A nemzetek csak akkor lesznek igazán erősek, ha sem szellemi, sem anyagi tekintetben nem gyengék; mert a mely nemzet ezek egyikének rovására csupán a másikat fejleszti, azt csak úgy lehet tekinteni, mint a féllábu embert, ki könnyen elveszti az egyensúlyt s felbukik. Mi tanítók is tehát bármennyire igyekezzünk fejleszteni a testi és szellemi erőket, ha az anyagi haladás iránti hajlamot fel nem ébresszük tanítványainkban, úgy járnak azok, mint az egy lábbal bíró ember. Fel kell tehát használnunk minden alkalmat arra, hogy tanítványainkat takarékosagra, rendszeretetre, szorgalomra és erkölcsosségre oktassuk; mert ezen erények szoros összeköttetésben vannak egymással, mint a lánc-szemek. A ki takarékos, az rendszerető; a ki rendszerető, az pontos; a ki pontos, az szorgalmas stb. A takarékosági erényeket már zsege korában szívébe kell oltani a gyermeknek, mert tudjuk, hogy minden ember olyanná lesz, a milyenné neveltetik.

Mai rossz anyagi helyzetünk főoka kétségtelenül a takarékoság hiánya; mert ez ellen eddigelé sem a tanítók, sem a szülők nem igen léptek fel. Ideje tehát már, hogy jobb létre törekedjünk. Ezt pedig úgy tehetjük, ha nem hagyjuk figyelmen kívül ama szép és gyümölcsöző intézményt, melyet e célból Belgiumban találtak fel. Ezen intézmény nem egyéb, mint az iskolai takarékpénztár, melynek behozatalával a takarékoság, rendszeret és pontosság iránti hajlamot fel lehet ébreszteni, a miből aztán következni a haladás, a jobb lét, a vagyonszerzés. Tudva levő dolog ugyanis, hogy bármily állást foglaljanak el az egyesek a társada-

lomban, mindent a közvetett vagy közvetlen haszonért tesz; de bármennyi hasznát is huzzon valaki, ha azzal nem tud élni, előbb-utóbb a pensio név alatt ismeretes könyöradományra szorul; már pedig, a mint tudjuk, a nagy többséget, de különösen minket tanítókat, a nyugdíj csak az éhenhalástól ment meg.

Az iskolai takarékpénztár, a mint fennebb is jelzém, Belgiumban találtatott fel. Ugyanis Gumard János 1867-ben meghalt és Gand városát tette örökösévé azon kikötéssel, hogy hátrahagyott vagyonából minden ötödik évben 10,000 franknyi jutalom adassék ki annak, a ki a legjobb találmányt teszi a munkás-osztály anyagi és értelmi állapotának emelése érdekében. Ezen jutalmat egy Saurer nevű egyetemi tanár nyerte el az iskolai takarékpénztárakra vonatkozó értekezéseiért, melyet a tanítóképezei növendékek előtt olvasott fel. Ezen felolvasásban többek közt azt írta a nevezett tanár, hogy kétös feladat áll a tanítók előtt: megértetni a gyermekkel azt, hogy a takarékoság erény és egyedüli mód, melylyel az ember segíthet sorsán, aztán: egyszermind rászoktatni a takarékosagra. Tudjuk, hogy a szokás természetű válik.

En ezen intézményt úgy tekintem, mint egy szabadtót a nyomorból, s mint ilyent, tölem hitelhetőleg fel is karolom; mert ha ez által a gyermekek megszokják a vágyak leküzdését, e szokás nagykorukig természetükké válik, s ha ily módon idővel a takarékoság iránti hajlam Magyarországon általánossá válik, segítve lesz a haza sorsán is.

Hogy mennyi előnnyel járnak az iskolai takarékpénztárak, annak elmondásához sok idő és hely kellene. Az iskolai takarékpénztárakra vonatkozólag könyv alakjában egy utasítás jelent meg, mely kíváncsra minden tanítótársnak ingyen és bérmentve küldetik meg a földmívelés- és ipari szakosztálytól Budapestre. E könyvből mindenki meggyőződést szerezhet ezen intézmény üdvös voltáról. Ismerkedjünk meg mindnyáján ezen intézménnyel, s honosítsuk azt meg iskoláinkban!

Szentkatolnán pl. a múlt év január 4-én állítottuk fel az iskolai takarékpénztárt s a tanév végén már 102 ftr 67 kr-ra rugott a betett összeg s 118 gyermek közül 86-nak volt betéti könyvecskeje. Minden gyermeknek van egy betéti iva, melyre minden pénteken feljegyzem az azon hiten gyűjtött pénzt, ha az csak krajczárt is tesz. S mihielyt valamely gyermeknek megtakarított összege 1 ftrt elérte, azt beküldöm a kézdívsárhelyi takarékpénztárhoz, a honnan minden tanuló az 1 ftrt elért összegről takarékpénztári könyvecsket kap, a mibe aztán a még időnként 1 ftrra szaporodó összeg bejegyzetik.

által a pálya félátmérője megrövidül, vagy is az üstökös a naphoz közelebb vonul. De tekintetbe veendő, miszerint valamely testnek napközeli mozgását két erő idézi elő, egyik a tangentialis erő, melynélfogva a test a naptól egyenes irányban eltávolítani törekszik, a másik a vonzóerő, mely azt egyenes irányból folytonosan a napfelé tereli, vagyis az ahoz való közeledésre kényszeríti. E két erő összehatása eredményezi a pálya görbé, azaz zárt kerülékalakját. Az aether ellentállása folytán a tangentialis erő nyilván gyengül, mit a vonzóerő a maga előnyére felhasznál, mintegy tulsúlyra jut, és így a test a naphoz közeledni lévően kénytelen; pályája mindinkább összeszorul, azaz: az elliptikus pálya csigakörbe (spirale) megy át, minek következtében a mozgási gyorsaság szükségképp megnövekszik, a körfutási idő pedig kisebbedik.

Sajátságos azonban, hogy a Halley-féle üstökösrel 1835-ben egészen ellenkező tapasztalatot tettek, a mennyiben az nem hamarább, mint az Encke üstököse, hanem a számításoktól eltérőleg, négy nappal később érkezett vissza a naphoz. Ebből mindazonáltal koránt sem lehet Encke fennebbi érvelése ellen fegyvert kovácsolni, mert tekintetbe veendő, miszerint az említett pályaszámítás idejében Neptun bolygó még fölfedezve nem volt, de még föltételezhető az is, hogy Neptunon túl még más nagy

Csodálatra méltó nálunk a szülőknek az iskolai takarékpénztárak iránti érdeklődése. Napszámból élő szülők maguk hozzák el az említett napon gyermekeik számára a ftrtot. És nemcsak az iskolaköteleseket, hanem az otthon levő kicsinyeket is felküldik vagy felhozzák, s még az ismétlők is kezdik felhozni megtakarított pénzüket. Nálunk eddigelé a szülők közül igen sokan nem mertek pénzt adni iskolába járó gyermekeiknek, még írószerekre sem, mert sokan más célra fordították azt. De mióta az iskolai takarékpénztár fennáll, azóta szó nélkül adják a pénzt, mert tudják, hogy — ha nem is vesznek azzal írószert — beteszik az iskolai takarékpénztárba. Ezen pénztár fennállása óta a gyermekek sokkal inkább ügyelnek tanzsereikre, mert tudják, hogy ha elvesztik vagy elrontják azokat, pénzüik nem gyűl meg a takarékpénztárban. Megtanulják tehát tanszereiket kimélni, rendben tartani, minek később azon jó következménye lesz, hogy ez természetükké válik s nagy korukban is ép oly kiméletesen bánnak holmijukkal s rendben tartják azokat és így pénzüik s vagyonuk gyarapodik.

Némelyek az iskolai takarékpénztárakat úgy tekintik, mint bevezetést az úzsorába; az igaz, ha úgy kezeltek; de ha hozzá fogunk, kezeljük azokat úgy, hogy ne lehessen azokat úgy tekinteni. Segíthetnek pedig ezen a tanítók, ha nem restelik a dolgot bőven és jó oldaláról kimagyarázni.

Györfőirő Ignác,
tanító.

Különfelek.

— A kézdívsárhelyi tanácsház díszterme a farsangra egészen új kosztümöt nyert és pedig oly ékeset, hogy az méltó díszére válik városunknak. Blatt Mihály kézdívsárhelyi szobafestő oly szépen, oly izléssel festette ki a termet, hogy az bármely fővárosi festőnek büszkeségére válnék. Az oldalfalakon alkalmaszot szoborfestmények, a főlep megkapó díszes alakzatai, a négy oldalon Báthori Gábor, Báthori Zsigmond, Rákóczy György és Bethlen Gábor erdélyi fejedelmek képeivel, kiktől a városnak adománylevelei vannak, a pompás arabeszkok, a színek helyes beosztása kellemesen lepik meg a nézőt. Még csak a további bebutorozás hiányzik, s ha ez is meglesz, termünk, ha nagyságra nem is, de csinososságra bizonyosan meg fog felelni az igényeknek.

— A siket némák egész rajként lepik el a közelebbi időkben Kézdí-Vásárhely városát. Számek ur Seps-Szentgyörgyről ellátja őket orvosi bizonyítvánnyal s aztán párosan-hármason jönnek városunkba könyöradományt gyűjteni, s itt aztán — a nélkül, hogy szük-

bolygók léteznek, melyek a nevezett üstökös mozgására zavaró — illetve késleltető — befolyást gyakoroltak. Van különben egy más ok is, mely az üstökösök mozgásánál s fennebb előadott hatást eredményezheti, és ez a fark kisugárzása; de melyik e két ok közül a valóban létező, vagy hogy mindketten léteznek-e, ezt még nem tudhatni, ép oly kevéssé lehet hatásuk erejét meghatározni.

Az üstökösök száma szerfelett nagy, ők köpezik naprendszerünk nagy államában a tulajdonképeni népet, míg a bolygók inkább arra hivatják, hogy ezen birodalom trónját környezzen, mint kedvezményezettek, ennek sugaraiban fürdőzzenek. Az eddigi tapasztalatok szerint husznak fekszik napközele a Merkur pályáján belül, és közel hetvennek a Venusen belül. Ha Merkur pályájának félátmérőjét 1-nek vesszük, úgy a Venus pályájának félátmérője 1.87, és e két számnak négyzete úgy áll egymáshoz, mint a 20 a 70-hez; vagyis $1:3\frac{1}{2} = 20:70$. A félátmérők négyzeteinek arányát a Neptun nevű legszűlső bolygó pályájára alkalmazva, 184320 perihelium esik ennek pályakörére. A valódi szám azonban ennél bizonyonnyal nagyobb, mert az említett 20 s illetve 70 perihelium csak az eddig észlelteteket képviseli, holott a tényleges szám ennél bizonyonnyal nagyobb, s mert továbbá Neptunon túl is létezhetnek még bolygók, mint már említők.

(Folyt. köv.)

Radányi József.

ségesnek tartanak hatósági engedélyért folyamodni — kőtyagos fővel járják be a várost alamizsnáért. A környékletesség szép erényének gyakorlását mi is helyesnek és szépek tartjuk, s nem is akarunk az ellen beszélni; de midőn magunknak annyi helyi és vidéki szegényeink vannak, kik jótékonyágunkat lépten-nyomon igénybe veszik, ezélszerűnek tartottuk ezen idegen s többnyire korhely kéregetők ellen felszólalni. Figyelmeztetjük tehát polgártársainkat, hogy csak azon kéregetőket részesítsék könyöradományaikban, kik a koldulásra hatósági engedéllyel bírnak.

— **Hymen.** A napokban jegyezte el Tasschek Gyula gyó-dírói polg. iskolai rajztanár Simon Gizella kisasszonyt, a Péter Lajos nevelt leányát.

— **A vörös kereszt egylet** esikszeredai fiókja által folyó hó 3-án rendezett fillérestélyi tisztá-jóvedelme, mint a rendező urnók értesítenek, utólagosan 19 ftrra felszaporodván, abból 10 ftrt a napokban nyomor és inség között elhalt Smidt János volt honvéd puskaműves özvegyének és 4 kiskorú árvájának felségelésére fordítottatott. — Szívesen és elismerőleg ves-zünk tudomást az egylet ezen jótékony adomán-yáról s felkérjük ez alkalommal a t. közönséget is, járuljon bármilyen csekély adomán-yal nevezett özvegy és kis gyermekei insé-ges helyzetének enyhítéséhez.

— **A csiksomlyói „jótékony nőegylet“** által f. hó 13-án rendezett színi-előadással egybe-kötött zártkörű táncestetély igen szépen si-került s anyagi eredménye is 36 ftr 3 kr tisztá jóvedelem volt. A színi-előadás kitű-nő volt: Pál Istvánné Fodor Anna urnő és Szász Károly ur szerepeiktől áthatva, teljes színpadi otthonossággal és ügyesen játsztak, úgy, hogy nagyobb színpadon is bátran próbálkozhatnának; Fodor Rózika és Boeskor Erzszi kisasszonyok és Ambrus Dénes ur szintén szép készültséggel és meglepő báto-rsággal oly ügyesen játsztak, hogy a közön-ség zajosan megtapsolta és többször kihivta. Előadás után tánczra penderült fiatala, öre-ge, apraja, nagyja s jó kedvvel rugta kivi-lágos viradtig. A négyeseket 20 pár tán-czolta, s tudósítónknak elragadtatásban alig volt ideje, hogy a tánczosnők közül a következőket feljegyezze: Ádám Irma, Ador-ján Erzszi, Fodor Rózika, Germán Mari, Keszler Lotti, Miklósi Anna, Novotny Ma-riska, Nagy Sándorné, Pál Istvánné, Pál Gáborné, Pap Andrásné, Száva nővérek, Werner Eliz. Jelen voltak még: Adorján Imréné, Gál Károlyné, Jakab Antalné, Kö-váry Lászlóné, Lakatos Izránné, Miklósi Jó-zsefné, Paál Istvánné, Petres Antalné, Sala-mon Alajosné, Szász Károlyné urnők. A mulatságot kitűnő jó kedv és szép egyetér-tés jellemezte, mely a rendező Pál Gáborné urnő érdeme, ki szívélyes előékenységgel felelt meg tisztjének.

— **A kézdivásárhelyi I. foku iparos tanuló-k iskolájának felügyelő bizottsága** folyó január hó 25-én vasárnap fogja az iskola javára tánczvizigalmát megtartani. A ren-dező-bizottság, élén buzgó elnöke Kovács István ref. lelkészszel, minden kitelhetőt meg tesz arra, hogy a tánczvizigalom az ipa-rós-osztálynak épen olyan kedélyes, feszte-len jó mulatságot szerezzen, mint a minőben a tavalyi bálban részesítette. Igyekezett most is bályányul városunk egyik tekinté-lyes, köztisztelő- és szeretetben álló derék hölgyét nyerni meg, ki egymaga elég biztosít-ék leend a bál sikerére, s kinek nevét azért nem áruljuk most el, mert illetőnek szerény-sége úgy kívánja, s mert kellemes meglepe-tésben ohatja részesíteni a rendező-bizott-ság a közönséget. Mi részünkről a legmele-ggben hívjuk fel az iparos-osztály figye-lmát e fényesnek ígérkező bálra, s ohajtjuk, hogy a rendező-bizottság fáradozásait ki-vánt siker koszorozza.

— **Helyreigazítás.** A kovásznai kaszinó-bál nem — mint mult számunkban tévesen irtuk — folyó hó 29-én, hanem 22-én fog megtar-tatni.

— **A magyar nyelv győzelme.** Érsekújvár-ról írják, hogy ott a polgárság józanabb ré-sze a pappal egyetemben elhatározta, hogy ezentul tótul a templomban nem fognak énekelni, sem tótul szent beszéd nem fog

mondani s ez igen helyesen határozattá is vált. Találkozott azonban Érsekújvárott egy pár üresfejű tót, kik a különben csendes tót-ságot bujtoogatni kezdték; sok nem is kel-lött ehhez, nem sokára egy egész hadsereg állott össze s megrehanták a plébánost, kö-vetelvéni tőle, hogy engedje meg a tót éne-keket s tartson továbbra is tót prédikációt s midőn a plébános ezen kérelemnek helyt nem akart adni, a felbujtott tótok vakmerő-ségükben annyira mentek, hogy egy küldött-séget menesztettek a primáshoz Esztergom-ba. A primás meg is hallgatta a tótok pa-naszát, de kijelentette, hogy az isteni tisz-telet továbbra is magyarul fog tartatni, s midőn a küldöttség kérve említette, hogy ők nem értenek magyarul (?), a primás azzal válaszolt: „Én meg nem tudok tótul!“ A tótok leforrázva hagyták oda az érseki pa-lotát és azóta magyarul dicserik az Istent Érskujváron. A primásnak és az érsekújvá-riaknak hazafias tettehez nem kell dicserő szót írni, dicseri az önmagát.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kézdivásárhelyi „Stephanie“ menház igazgató bizottsága kedves kötelességének ismeri a karácsonyi ünnepek alkalmából a menházi öregek ré-szére tett szíves adakozásokért a nyilvános-ság terén legmelegebb köszönetét nyilváni-tani. A befolyt adományok következők: Br. Szentkereszty Stephanie 20 sing gyoles, 7 drb keszkenő. A kézdivásárhelyi jótékony nő-egylet 3 drb kurtinak való. Benkő Pálné 1 véka rozs. Kovács Áronné 3 drb keszkenő, 1 kalács, tej, kávé, csukor. Hankó Lászlóné 3 drb keszkenő. Csizsar Mihályné 1 drb keszkenő, 1 kalács. Özv. Pap Andrásné 2 üveg bor, 2 üveg borviz, Zayzon Lázárné 4 üveg bor. Kovács Ferenczné (gyógyszerész-né) 1 kosár alma, Török Bálintné 1 kalács. Özv. Cserei Jánosné 4 liter bor. Welnreiter Györgyné 4 liter sör. Fogadják a nemes szí-vű adakozók a munkaképtelen öregekkel szemben hozott szíves áldozatukért kálás köszönetünket. A „Stephanie“ menház igaz-ható bizottsága nevében: Kézdi-Vásárhelyt, 1885. jan. 15-én, Özv. Pap Andrásné alelnök.

— **Hibaigazítás.** Lapunk 3-ik számából té-vedésből kimaradt az árvaházi növendékek részére tett szíves adakozások közül tek. Nagy Lajosné urasszony becses neve, ki szintén egy pakk kötőpamutot adott, mit ezennel helyreigazítunk.

KÖZGAZDASÁG.

Szabályrendelet

Csik-Szereda város külső és bel-ső piacznál gyakorlandó taxa-szedésekről.

1. §. Mindenki különbség nélkül, ki a cs-szeredai városi piacra valamely terményt, iparczikket, anyagot, készítményt vagy bár-mely áruczikket oly célból hoz, hogy azt eladja, tartozik vásárvámost és illetve szemét-vámpénzt fizetni. A fizetendő összeg a kö-vetkező §-okban részleteztetik.

2. §. a) Kereskedők, iparosok és minden-nemű árusok egy sátorhelyért, vagy sátor nélkül a földről árulók az elfoglalt hely hosszúságának minden két metere után na-ponkint vámpénzt fizetnek 40 krt.

b) Komédiások stb. efféle játékosok az el-foglalt hely hosszúságának minden méteré-ért naponkint fizetnek 20 krt.

Az elfoglalt hely hosszúságának minden méter-többlete után 30 kr, egy méteren alóli többlet után pedig 20 kr fizetendő.

c) Gabona, szeszcs italok, széna, degett, mész, épületfa, zindely, deszka, lécz, fa-edény, cseber, szita, turó, hal, szalonna, háj-zsir, méz, ecet, állatbőr, gyapju, faggyu, gyapott, káposzta, gyümölcs, zöldség, stb. után — ha székkel nagyobb mennyiség-ben árultatnak — szekerenkint szemétpénz-zel együtt 16 kr fizetendő. Ugyanezen ösz-szeg fizetetik azon esetben is, ha a szeker-e-n a most jelzett áruczikket többféle neme foglaltatik.

d) A c) pontban elősorolt árúk után, ha földről árultatnak, 10 kr fizetendő.

e) Tüzifa és szalma után szekerenkint 8 kr fizetendő.

f) Kisebbszerű élelmi czikkeket, ugymint: tej, tejfel, orda, vaj, tojás, kifli, zsemle, pe-

recz, kenyér, sültus, stb. árulók fizetnek 6 krt.

g) Minden darab házi szárnyasállat darab-jáért 1 kr.

Mindenféle szárnyas vad darabjáért 3 kr.

Minden bárány, malacz darabjáért 3 kr.

Minden őz, nyul, vagy ehhez hasonló vad darabjáért 6 kr fizetendő.

Mindenemű, gyalogos árusok, ugymint: vászon, gyoles, kender, len, fehérnemű, házi-szöttes, zeke, harisnyaposztó, pokrócz, cser-ge, kötél, szalma, vagy tapló-kalap, hátakon képeket hordozó árusok, gyümölcsárusok, hárfások, éneklők, kintornások, sátor nélküli komédiások, kucséberék, drótosok, házalók stb. fizetnek 10 krt.

h) Gazdasági és konyhai eszközöket gya-logosan árulók és csizmavasalók tartoznak fizetni 3 krt.

K ü l s ő p i a c z o n .

3. §. Mindenki különbség nélkül, ki a csikszeredai városi piacra lovat, marhát, borjut, sertést, juhot, kecskét, borbécset, stb. haj, vagy hoz, oly célból, hogy azt eladja, piaczí vámost tartozik naponta fizetni és pe-dig minden darab szarvasmarha és ló után 2 krt, minden darab szopó-borju, sertés, juh, kecske, borbécs után 1 krt.

4. §. A csikszeredai városi piacon eladott ökör, tehén, tinó, borju, bivaly, ló, csikó minden darabjáért, ezenkívül a tulajdonjog átírásáért tartozik az eladó különbség nél-kül 13 krt fizetni.

Csik-Szeredán, 1884. december 8-án.

Erőss Elek,
polgármester.

Jakab József,
jegyző.

Sz. 1964—1884. bgy. Azon módosítással hagyatik helyben s erősítettik meg, misze-rint a 2. §. f) pontja alatt elősorolt kisebb-szerű élelmi czikkeket árulókra egyenként kirótt 6 kr 1 kr díjra szállítatik le.

Kelt Csikmegye törvényhatósági bizottsá-nak Csik-Szeredán, 1884. évi december hó 18. és 19-én folytatva tartott évi zárgyűlé-séből.

Becze Antal,
alispán.

A közönség köréből. *)

Kézdi-Vásárhely, 1885. jan. 16.

Háromszékmegye törvényhatósági bizott-ságának január 13-án tartott gyűlésében a többi között felmerült Welnreiter György kézdivásárhelyi sörgyáros ur ellen 1884. évi sörfogyasztási adó címén 600 ftr áttalása iránt másod fokban hozott elmarasztaló ha-tározat ellen beadott felebbezés. A Welnrei-ter ur felebbezése mellett **Kézdi-Vásárhely jogos érdekével szemben** Molnár Józsiás ur arra hivatkozott, hogy „a beadott üzleti könyvben vezetett adatok tekintetbevételé-vel az adót felebbezőről annyival inkább le-íratni kéri, mivel az üzleti könyvek szabá-lytan vezetéséből eredett kivetés hiányossá-gáért nem felebbező, hanem a kivetéssel és az üzleti könyvek helyes vezetése iránti utasításadással köteles tanácsí tagok hibá-sok.“

Ugyanezen tisztelt ur a kézdivásárhelyi képviselőtestület gyűlésében eme nyilatkoza-tával szemben homlokegyenest azt mondotta, hogy csak tessék Welnreiter urnak megfi-zetni, mert a város, mint erkölcsi testület, nem lévén fogyasztó közönség, a Welnreiter ru furfangjáért nem fizethet.

Hogy illik ez össze?

Vagy a tanácsí tagok könyvvezető pro-fesszorok, kik a rosszakaratu polgárokat kö-telesek tisztességes eljárásra tanítani?

No lám! milyen hamar feledünk! S nemde, minden bölcsességünk mellett sem vagyunk csálhatatlanok?! Pedig városunk érdeke mellett, fennen verve mellünket, nagyhangu frázisokat is tudtunk hangoztatni.

Ismerd meg tehát most, Kézdi-Vásárhely város polgársága! a nagyratörő, igazság-szerető, ügybuzgó, rokont és barátot egy-iránt nagyrabecsülő polgártársat!

A lepel lehullott róla; itt áll tehát ő teljes meztelenségében! Itélj, vagy nagylelkűen „bocsáss meg neki“, a mint a szent írás mondja.

A.

*) Ezen czikkekről a felelősséget csakis a sajto-hatósággal szemben vállaljuk el.

V á l a s z .

Osdola, 1885. jan. 8.

A „Székelyföld“ idei 1-ső számában Dó-mokos Mihály osdolai megyebíró pénztáros névalíráásával egy czikk jelent meg, melyben író megezáfolni törekedett azon — szerinte hivatlanul tett — halányilatkozatunkat, me-lyet hidvégi Nemes János gr. ur ő méltósága 100 ftr kegyadományáért ugyanezen hirlap mult évi 101. számában a nyilvánosság előtt nevünk aláírásával köz tudomásra hoztunk.

Mielőtt válaszanak egyes pontjait elemez-ném s annak szövegét esetről esetre részle-tezném, előre bocsátom, hogy ezt teljes jó indulatból teszem, s remélem, hogy eljárá-som helyes voltát beismeri a tisztelt olvasó is, mivel köz tudomásu dolog, hogy az isko-lához s annak belügyeihez hozzászólni leg-közelebből a tanító van hivatva; s habár a kebli előljáróság meg is tette jegyzőköny-vileg halányilatkozatát akkor, midőn ezen adománynak hova leendő ezélszerű felhasználása iránt intézkedés még nem történt: illő és méltó, hogy — miután az ma mint iskolai vagyons szerepel — a nyilvánosság előtt is valaki által megháláltassék azon zsengék nevében, kik azt élvezik, akarom mondani: élvezni fogják. S hogy épen nekünk jutott a feladat azt közzétenni, ezzel — ugy hiszem — bünt nem követtünk el, sőt inkább köszönettel tartoznék bölcs megyebíró ur, hogy e mulasztását, melyhez különben is ke-veset ért, a tanító pótolja ki. Arról, hogy mit mívelt ez adománynyal képviselőtünk az irt időben, mi is, mint egyik gyenge képviselő, nemcsak hogy tudomással bírnak, de sőt hi-ven emlékeznék az elhelyezésre, valamint arra i, hogy mily ezélra szavaztatott az meg.

Tehát semmi oly felvilágosításra nem volt szükség, mint a milyet erőltetett válaszában közöl. Erre nézve kijelentjük, hogy bármikép igyekezzék megszokott furfangjával az igaz-ság elől menekülni, mégis csak egyszer oda kell hagyni az ürgének oduját s azon uton kell járnia, melyet felelős vállalkozása foly-tán állása kijelölt számára. És bármint men-tegesse magát rosszakaratu nyilatkozatok által, mind hasztalan okoskodás; járjon a világosságban (noha közelnéző) és ne a zö-tétségben, mint a denevér, vampyr és láng-madár szokott, (mely, ha naps időben buvó-lyukából elővonszolják, rosszul érzi magát) s akkor szent a béke. Ismerheti bölcs megye-bíró ur férfiaságunkat s e helyen is hatá-rozottan meg lehet győződve arról, miszerint nem a magunk fitogtatásából vettünk tollat ez ügyben, sem azért, hogy az előljáróság ál-tal elmondott dolgokat még egyszer ismé-teljük, hanem azért, hogy iskolai ügyünknek ez által is szolgálatot tegyünk.

Abbeli kiskorúságunkból, hogy ha pl. va-lamely közügyet felszínre hozni akarunk támad, valakinél engedélyért vagy megbízá-sért hunyázkodva kunczoráljunk: régen ki-nőttük. Ezt bölcs D. M.-nak azon nyilatkoza-tára tesszük, hol azt mondja, hogy senki ál-tal megbízva nem voltam s nem is érzi Os-dola község értelmileg oly szegénynek ma-gát, hogy ilynemű dolgokban a kántortani-tóra szorjalon. Hiu feltevés. De azt sem mondhatja bölcs megyebíró ur, hogy valamely szellemi dologban önhöz — mint Osdola bölcséhez — folyamodtunk volna. Ellenben van eset arra, ugy-e, hogy midőn a közpénz-tár kiürül s a képviselőt összehívatik annak forrását megindítani, a kántortanító indítvá-nya is bir hatással?

Felhozza a kamatkezelésre vonatkozólag féltudós megyebíró ur a püspöki szentszék feloldó levelét számadása igazolásul. Hanem hallja keggyed, számadó uram! itt nem arról van szó, hogy tán félretenné a pénzeket, ha-nem arról, hogy a különféle tőkéknek kama-tai is rendeltetési céljaikra használtassa-nak fel. És mi, kik legalább ismerjük a kö-rülményeket, szigoruan meg is várjuk azt, mert jóllehet a felügyelet a másé, hanem az alap s annak évi jóvedéke közös mindnyá-junké.

És most jönnek látom végezni az adomán-y-pénzzel vagyis inkább annak kamatjával azért, hogy író ur reflexióira alább több figyelmet fordíthassak. Tehát száz forint és

nem két-három száz van most is kérdésben. E száz forintnak 1878. aug. 21-től 1882. évi aug. 21-ig 6% kamatja 24 frt s innen 1884. aug. 21-ig 8% kamatja 16 frt, összesen tehát 40 frt. Ugyan kérdés böcs megyebíró urat: hány tan- vagy jutalomkönyvet vásárolt be ezen kamatból? Felelet: egyet sem. Az korántsem bevehető ok a mentségre, a mit felhoz, hogy t. i. 2-3 száz tanulónak annyi könyvet bevásárolni lehetetlen, mivel tudjuk, hogy csak a legszorgalmasabb s leg-szegényebb sorsu tanulók számíthatnak erre; ilyen pedig évente körül-belül 25-30 van. Tehát abból a 8% kamatból lehetséges volna annyi 10-20 kros tankönyvet beszerezni, a mennyi az említett célra szükséges.

(Vége következik.)

Bartha Ágoston,
r. kath. kántor-tanító.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Január 16-án.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	96.10
Magy. papírdék 5%	92.75
Magyar vasúti kölcsön	146.25
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	98.25
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	121.—
M. keleti vasúti államköt. III.	105.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	101.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	100.75
Temes-bánati földterherm. kötvény	101.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	100.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	101.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	116.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	118.—
Osztrák járdék papírban	83.10
Osztrák járdék ezüstben	83.90
Osztrák járdék aranyban	105.30
1860. államsorsjegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészvény	860.—
Magyar hitelbank-részvény	311.—
Osztrák hitelintézet-részvény	298.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.76
20 frankos arany	9.77
Német birodalmi márka	60.30
London (2 havi váltókért)	123.78

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

NOVAK SÁNDOR KÉZDI-VÁSÁRHELYT

meglepő olcsó gyári áron
ajánlja nagy választékú

üveg, porcellán és tükör-neműt és
ugy raktáron levő mindenféle kelméit.

1-3

Bevásárol
bivaltejből készült írósvaját.

Sz. 2143—1884.

tkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy k.-vásárhelyi Török Sándor végrehajtónak várhegyi Gáspár István s neje Buna Teréz végrehajtást szenvedő elleni 172 frt 18 kr. tőkekövetelés járuléka iránti végrehajtási ügyében a kovásznai kir. járásbíró határában fekvő, a várhegyi 19. sz. tjkvben A + 1. r. 19. 20. hr. sz. a. 1/4-ed részben Gáspár Ferencs, 1/4-ed részben Gáspár István, 1/4-ed részben Gáspár András, 1/4-ed részben Gáspár Mária nevére felvett ingatlanokra az Esztojka Sándor javára feljegyzett élet-hossziglani haszonélvezet érintetlen hagyásával 182 frt kikiáltási árban, a várhegyi 78. sz. tjkvben 1/2 részben Gáspár Istvánné Buna Teréz, 1/2 részben Simon Sándorné Muntyán Mária nevére felvett A + 1. r. 112, 160. hr. sz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 185 forintban ezen-

nel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. év február hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor Várhegy köz-ségházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagy készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényez. 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, 1884. november 4-ik napján.

Támaszkodva a bizalomra,

melyben a mi Pain-Expeller készítményünk több mint 15 év óta a közönség által részesített, szabadságot veszünk magunknak, azokat, kik e szert még nem ismerik, egy kísérlet tételére felhívni. Ezen rég elismert háziszernek nincs szüksége reklámra, ez önmaga által legjobban ajánlatik, a mint azt egy próba igazolni fogja. A Pain-Expeller bedörzsölésre használtatik csúsz és köszvény ellen. Ára 40 és 70 kr egy üvegnek; készletben a legtöbb gyógyszerárban. Hamisítványok elkerülése végett, csakis „Richter-féle horgony Pain-Expeller”-re kéréndő, s semmi esetre se más fajta. Richter F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszán” gyógyszerárban, Niklasplatz 7. (2-5)

Árverési hirdetmény.

Csik-Szent-Domokos tulajdonát képező »Muhos« havas legelő, 1885. évi ápril hó 24-től egy évi időtartamra, 1885. évi január hó 27-ik napján bérbe adatik.

Kikiáltási ár 1000 frt.

Az árverezésre vonatkozó föltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csik-Szent-Domokoson, 1884. december hó 28-án

György János,
közs. bíró.
Bereczk Antal,
jegyző.

3-3

Meghívó.

A csikszeredai takarékpénztár részvénytársulat

II. évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

Csik-Szeredában, 1885. január 25-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg a „Csil-lag” vendéglő termében fogja megtartani, melyre a részvényesek meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés és a zárszámadás beterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása iránti határozat.
4. Indítványok.

Az alapszabályok 20. §-ának kivonata:

A szavazati jog akár személyesen, akár két tanu által aláírt felhatalmazással ellátott megbízott által — kinek azonban részvényesnek kell lennie — gyakorolható.

Nő-részvényesek csak felhatalmazott által, gondnokság vagy gyámság alatt, gondnokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek felhatalmazottjai által és erkölcsi testületek megbízottjuk által gyakorolhatják szavazati jogukat; az utóbbi esetben nem kívántatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Azon részvényesek tehát, kik 1884. december 31-ig az intézet részvénykönyve szerint, mint ilyenek, igazolva voltak, a fennebbi módon szavazati jogukat — részvény bementetés nélkül — gyakorolhatják.

A „csikszeredai takarékpénztár részvénytársulat” nevében:

Csik-Szeredán, 1885. január 3-án.

Lázár Domokos, (3-3) Dr. Fejér Antal,
elnök. titkár.

„Szerencsi-féle család kávé”

a kedvenc italunk felülmúlhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos barátot szerzett. Ezen eredmény különben is természetes, a meny-nyiben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb, táplálékonyabb és egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálnyi

„Szerencsi-féle család kávé”

vétetik.

Igen tisztelt asszonyság!

Szíveskedjék fenti állítás alaposágáról meggyőződést szerezni és a

„Szerencsi-féle család kávé”-val

kísérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni hogy a legjobb kávépótlék a

„Szerencsi-féle család kávé”

mely a legtöbb fűszerüzletekben és pedig faládácskáiban 10, 15, 20 kr-á-
val, csomagokban 3, 4, 5 kr-ával kapható.

11—15

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÉTA-, MENYASSZONYI- és BÁLI-RUHÁK
(TOILETTEK)

a legujabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek

42—50

Kovásznai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÜKBEN. — BRASSÓ (tótér).

Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, ré-szint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchok, Chenillia, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugy-szintén Selyem. Satin-merveileusok és faillek, Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden diszítő és pipere-czikkek

kivételes olcsó áron kaphatók.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.